

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel met beperkte geldigheidsduur voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van UC Leuven¹**

datum	Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2014)
7 juli 2016	De visitatiecommissie (hierna commissie) heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) met uitzondering van het voldoen aan de Europese richtlijn voor klinisch onderwijs, voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen.
onderwerp	Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.
Accreditatierapport en -besluit (003127)	
bijlagen	
5	De professioneel gerichte bacheloropleiding maakt deel uit van het departement Gezondheidszorg en Technologie. Naast een regulier programma (180 ECTS) biedt de opleiding ook twee opleidingsvarianten aan: een brugopleiding (120 ECTS) voor gegradueerde verpleegkundigen die zich willen bijscholen tot bachelor in de Verpleegkunde; en een deeltijds traject voor volwassenen (180 ECTS). In 2011–2012 telde de opleiding aan de UC Leuven 691 studenten, waarvan 22 studenten voor het brugprogramma en 40 studenten voor de volwassenenopleiding ingeschreven zijn. In 2012–2013 schreven in totaal 729 studenten in.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau
De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding een eigen competentieprofiel hanteert dat inhoudelijk en qua niveau aansluit op de veertien gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten, hoewel het duidelijk een andere structuur heeft en daarom ook enigszins een eigen interpretatie inhoudt van het beoogd eindniveau. De commissie kan zich vinden in de uitwerking van het competentieprofiel en beschouwt de competenties en gedragsindicatoren op niveau van een professioneel gerichte bacheloropleiding, zoals dat door het Vlaamse kwalificatieraamwerk is vastgelegd. Het is positief dat het competentieprofiel geactualiseerd blijft. De commissie vindt het ook positief dat de opleiding het beoogd eindniveau aftoetst aan internationale kaders.

Om de studenten op te leiden tot goede verpleegkundigen, kiest de opleiding voor een competentieprofiel met zes rollen, waaraan de afgestudeerden moeten voldoen. Dat competentieprofiel Verpleegkunde is breed gedragen, want het is tot stand gekomen in

¹ Voorheen Katholieke Hogeschool Leuven.

Pagina 2 van 13 *samenspraak met alle partneropleidingen binnen de Associatie KU Leuven: Persoon, Klinisch beoordelaar en zorgverlener, Organisator en coördinator, Professional, Lid van een team, Lid van de samenleving.*

De opleiding beschouwt maatschappelijke uitdagingen ook als uitdagingen voor haar eigen onderwijs. Ze wil inspelen op de vergrijzing, het tekort aan verpleegkundigen, de toegenomen technologische complexiteit van de zorgverlening en de evolutie van passieve naar actieve, mondige patiënten.

In het algemeen meent de commissie dat het beoogde eindniveau voldoet aan de criteria die zijn opgenomen in het beoordelingskader. De commissie is met name positief over de samenwerking binnen de Associatie KU Leuven om tot een gemeenschappelijk competentieprofiel te komen. Daarnaast apprecieert de commissie dat de opleiding vanuit visie en met aandacht voor maatschappelijke uitdagingen haar onderwijs wilt organiseren.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed voor de reguliere opleiding en voldoende voor de trajecten voor werkstudenten.

Het programma vormt een inhoudelijk logisch geheel en baseert zich op drie leergebieden: *Verpleegkundige wetenschappen, Biomedische wetenschappen en Humane wetenschappen*. Zowel het theoretisch onderwijs als het vaardigheidsonderwijs zitten goed in elkaar, met ruime aandacht voor communicatieve vaardigheden.

De studenten kunnen in het laatste trajectjaar een van de volgende keuzetrajecten kiezen: geriatric, psychiatrie, kinderverpleegkunde, sociale verpleegkunde, ziekenhuis met klinische oriëntatie, ziekenhuis met medisch- technologische oriëntatie. Tegelijk streeft de opleiding de laatste jaren meer naar breed opgeleide verpleegkundigen en neemt ze initiatieven om de studenten met de verschillende zorgdomeinen vertrouwd te maken, onder meer via de stages.

Om de praktijkvaardigheden onder de knie te krijgen, kunnen de studenten rekenen op enerzijds kwaliteitsvol vaardigheidsonderwijs op school en anderzijds acht stages verspreid over het programma. Positief is dat ook de eerstejaars al stage lopen en zo snel kennismaken met de beroepspraktijk. Bovendien heeft elke student bij afstuderen stage-ervaring binnen zowel ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg, chronische zorg als acute ziekenhuiszorg. De opleiding maakt daarvoor gebruik van een ruim netwerk aan stageplaatsen. Daartussen zitten ook enkele leerzorgcentra, waarbij de derdejaars onder begeleiding een verpleegafdeling zelfstandig overnemen.

De commissie stelt in praktijk kwaliteitsvol onderwijs vast, maar ze mist daarachter een overkoepelende didactiek. Ze adviseert de opleiding daarom om haar visie op haar onderwijs nog meer te expliciteren, uit te dragen en als basis te gebruiken bij onderwijsvernieuwing.

In de opleidingsvarianten zijn er een aantal organisatorische verschillen ten opzichte van het regulier traject om tegemoet te komen aan de specifieke noden van deze studenten. De gegradueerde verpleegkundigen worden in het tweejarig brugprogramma vrijgesteld voor 60 van de 180 studiepunten. De studenten in het volwassenentraject kunnen de 180 studiepunten daarentegen spreiden over drie en een half jaar in plaats van drie. De

Pagina 3 van 13 theoretische lessen worden op één vaste dag in de week gegeven en zijn aangevuld met aparte taken en vrij veel zelfstudie. De werkdruk ligt vrij hoog. De commissie moedigt de verdere uitbreiding van aangepaste leeractiviteiten aan voor deze opleidingsvarianten. Spijtig is dat de studenten uit de brugopleiding een minder divers stageparcours afleggen en dat zij de meeste keuzetrajecten enkel in het regulier dagonderwijs kunnen volgen.

De aandacht voor wetenschappelijk onderzoek in het programma vormt een troef van deze opleiding. De studenten ontwikkelen een onderzoekende attitude en leren wetenschappelijk verantwoord te handelen als verpleegkundigen. Ook voor de breed opgevatte bachelorproef hanteert de opleiding duidelijke eisen wat het wetenschappelijk niveau betreft. De bachelorproef bestaat uit meerdere componenten, waarvoor naast het eindproject ook twee stages, een persoonlijk portfolio en de resultaten van de overalltoets meetellen. De commissie apprecieert dat de opleiding duidelijke eisen stelt wat het wetenschappelijk niveau betreft van de verschillende aspecten van de bachelorproef: de studenten moeten aantonen dat ze wetenschappelijk verantwoord handelen in hun zorgverlening.

In het laatste semester van hun opleiding kunnen studenten een buitenlandse stage volgen of deelnemen aan een korter internationaal intensief programma. Binnen het keuzeprogramma onderdeel Transcultural Nursing werkt de opleiding samen met partnerscholen uit Zweden, Noorwegen en Nederland. Ondanks de waaier aan mogelijkheden, maken lang niet alle studenten daarvan gebruik. De studentenmobiliteit kan daarom nog meer aangemoedigd worden.

De cursussen zijn overzichtelijk en kwalitatief, de handboeken actueel en van hoog niveau. De commissie waardeert de aanwezigheid van Engelstalige literatuur. Studenten en lectoren maken actief gebruik van de digitale leeromgeving, Toledo, die weliswaar enigszins chaotisch overkomt.

De opleiding heeft de afgelopen jaren inspanningen geleverd voor een nieuw, verbeterd toetsprogramma, dat erg transparant opgesteld is en gedragen wordt door het lectorenteam. Studenten kennen de richtlijnen en verwachtingen per opleidingsonderdeel en kunnen voor sommige vakken gebruikmaken van zelftesten op Toledo. De commissie is positief over de examenvragen en vooral de overalltoets, waarin de studenten verschillende competenties moeten combineren. De thematische samenhang binnen het eindproject, dat de studenten in groep maken in het kader van de bachelorproef, kan nog verbeterd worden.

Het onderwijzend personeel vormt een professioneel en gemotiveerd team, waarvan de kwantiteit en de kwaliteit volgens de commissie een degelijk onderwijs kunnen garanderen. De commissie schat de vakinhoudelijke expertise van het hele team hoog in. Ook de studenten waarderen hun vaste lectoren en vinden de specialistische kennis van de gastdocenten een meerwaarde.

De ondersteuning van studenten start meteen bij aanvang van de opleiding. Zij kunnen vrijblijvend inschrijven voor instaplessen biochemie of een taal cursus Nederlands. Voor de eerstejaars is een personal coach voorzien. De studenten in de opleidingsvarianten krijgen het hele traject een studietrajectbegeleider. De opleiding werkt nauw samen met de departementale diensten op het vlak van studentenbegeleiding.

De studenten krijgen les in degelijke lokalen en in een groot vaardigheidscentrum dat uitgerust is met kwalitatief didactisch materiaal en verschillende schermen voor

Pagina 4 van 13 instructiefilmpjes. Ook de ligging naast het Universitair Ziekenhuis Leuven benut de opleiding goed, bijvoorbeeld in functie van stages en gastlezingen.

De commissie vat samen dat het onderwijsproces voldoet aan de criteria die zijn opgenomen in het beoordelingskader. Ze is lovend over de reeds gevorderde wetenschappelijke uitbouw van het programma en over de professionaliteit van het onderwijzend team. De aanwezigheid van een goed geëquipeerd vaardigheidscentrum en de doordachte invulling en programmatie van de stages garanderen een zeer degelijk klinisch onderwijs. Dat is minder het geval voor de brugopleiding, waar de stages nog meer differentiatie kunnen gebruiken. Voor het traject voor werkstudenten is voornamelijk de studielast een aandachtspunt. Verder verwacht de commissie ook dat de opleiding haar onderwijsvisie meer zal expliciteren.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als goed.

De commissie vindt het totaalconcept van de bachelorproef origineel (keuzestages, portfolio, eindproject, overalltoets). De complementaire benadering maakt het mogelijk om alle eindcompetenties te beoordelen. De stageverslagen volgen een vaste structuur, lezen vlot en bevatten zowel observaties als analyses van verpleegkundige problemen. De portfolio's zijn een verzameling van verschillende gestructureerde reflectieopdrachten. De commissie vindt de opdrachten goed en ze stimuleert de ontwikkeling van reflectievaardigheden, maar vindt de portfolio's nogal uitgebreid en administratief omslachtig. Ze vraagt de opleiding om dat te verminderen. De commissie is met name enthousiast over de overalltoets, als onderdeel van de bachelorproef. Voor de overalltoets moeten de studenten binnen een beperkte termijn een complexe casustoets oplossen aan de hand van een aantal zorgvragen.

De vertegenwoordigers van het werkveld met wie de commissie sprak, waarderen de maturiteit en de reflecteervaardigheden van de studenten en afgestudeerden. Meer dan de helft van de alumni studeert verder, de anderen vinden vlot werk binnen de verschillende zorgdomeinen, mede gezien de grote maatschappelijke vraag naar verpleegkundigen. Het werkveld waardeert de maturiteit van deze afgestudeerden en vindt dat zij sterk zijn in klinisch redeneren.

Globaal genomen vindt de commissie dat het gerealiseerd eindniveau voldoet aan de criteria die zijn opgenomen in het beoordelingskader. In het bijzonder prijst ze het bachelorproefconcept dat het mogelijk maakt om op een geïntegreerde manier de eindcompetenties van de studenten te beoordelen.

Europese richtlijn

De NVAO ontving de aanvraag van de instelling op 16 juni 2014 en stelde toen vast dat de aanvraag niet in behandeling kon worden genomen. In het visitatierapport geeft de commissie weliswaar een positief advies over de opleiding, maar tegelijkertijd rapporteert de commissie dat zij zich onthoudt van een uitspraak over het voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn met betrekking tot het klinisch onderwijs; een voorwaarde voor accreditatie.

De NVAO dient een oordeel te vellen over het al dan niet voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn. Art. II.67, lid 5 van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt letterlijk dat het

Pagina 5 van 13 oordeel over het al dan niet voldoen aan de Europese richtlijn genomen wordt in het accreditatiebesluit.

Het bestuur van de NVAO heeft in zijn vergadering van 1 december 2014 beslist dat de visitatiecommissies een bijkomende externe beoordeling dienen uit te voeren op basis waarvan zij een gemotiveerd oordeel uitspreken over het al dan niet voldoen van de opleidingen aan de Europese richtlijn. De grondslag van deze vraag tot een bijkomende externe beoordeling is terug te vinden in artikel II.142, §5 Codex Hoger Onderwijs. De visitatiecommissies publiceren hun gemotiveerd oordeel in een addendum bij de visitatierapporten. Bij mail d.d. 28 april 2015 heeft de NVAO de bijkomende externe beoordeling ontvangen. Hierin geven de visitatiecommissies aan dat elk van de opleidingen niet volledig voldoet aan de Europese Richtlijn.

Om de ontstane status quo te doorbreken is onder regie van de Vlaamse overheid een taskforce groep ingesteld, waarin medewerkers van de Vlaamse minister van Onderwijs en van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het Vlaams departement Onderwijs, de betreffende hogescholen (vertegenwoordigd door VLHORA) en het werkveld (Zorgnet Vlaanderen, Vlozo, AUVB en ICURO) vertegenwoordigd waren. Deze taskforce groep heeft een voorstel voor oplossing aan de Vlaamse minister van Onderwijs aangeboden. Op 11 september 2015 ging de Vlaamse Regering akkoord met de conceptnota 'professionele bachelor verpleegkunde' waarin de Vlaamse minister van Onderwijs het voorstel voor oplossing van de taskforce dat door haar werd overgenomen, presenteert:

- de opleidingen professionele bachelor Verpleegkunde krijgen een studielast van 240 EC;
- de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurt door middel van een (extra) contractstage en de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- de opleidingen worden alle generiek van aard, zodat afgestudeerden aan de slag kunnen in alle settings van de zorg.

De opleiding heeft vervolgens de gelegenheid gekregen om via het aanleveren van aanvullende informatie een nieuw curriculum aan de NVAO voor te leggen dat voldoet aan bovengeschetst voorstel. Op 30 maart 2016 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen en vervolgens aan de (nieuwe) visitatiecommissie voorgelegd.

De opdracht aan de commissie was als volgt:

- Voldoet het nieuwe curriculum aan de decretale norm van 240 EC;
- Voldoet de omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum aan de Europese richtlijn (minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC));
- Is er sprake van een generiek curriculum waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings;
- Is de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurd door middel van een (extra) contractstage en de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- Formuleer aanbevelingen ten behoeve van de verdere uitbouw van het nieuwe curriculum.

Op 17 mei 2016 heeft de commissie een positief advies aan de NVAO uitgebracht over het nieuwe curriculum. Het positieve advies neemt de NVAO over met dit voornemen tot positief

Pagina 6 van 13 besluit over accreditatie met beperkte geldigheidsduur voor de periode studiejaar 2015-2016 tot en met 2017-2018. Deze periode geldt als periode waarin de opleiding laat zien dat zij de curriculumverlenging kwaliteitsvol weet te implementeren. Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur. Een positief advies van de commissie over de kwaliteit van de implementatie van het nieuwe curriculum, nadat een eerste cohort studenten het nieuwe curriculum heeft doorlopen, is een voorwaarde om de accreditatie met beperkte geldigheidsduur om te zetten naar een onvoorwaardelijke accreditatie die loopt tot en met het studiejaar 2022-2023, gerekend vanaf 1 oktober 2015, toen de lopende accreditatie administratief met één jaar werd verlengd.

Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2016) – beoordeling aanvullende informatie

Het nieuwe curriculum van de opleiding Verpleegkunde aan de UC Leuven voldoet aan de decretale norm van 240 EC. De omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum voldoet daarnaast ook aan de Europese richtlijn voor minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC). Er is sprake van een generiek curriculum waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings. Het curriculum theoretisch onderwijs is overzichtelijk, waardoor blijkt dat alle domeinen beschreven in de Europese richtlijn aan bod komen. De opleiding geeft eveneens een duidelijk overzicht van hoe de zeven domeinen worden geïntegreerd in het klinisch onderwijs van de reguliere opleiding. Het is het panel niet volledig duidelijk of de afgestudeerde brugstudenten alle zeven domeinen van het klinisch onderwijs zullen doorlopen hebben. Het panel adviseert de opleiding dan ook om een heldere visie neer te schrijven met betrekking tot het klinisch onderwijs van de brugstudenten en er strikt op toe te zien dat alle zeven domeinen voldoende aan bod komen in het brugprogramma.

De uitbreiding van 180 naar 240 EC is gebeurd door middel van een (extra) contractstage en, hoewel de documentatie weinig concrete informatie aanreikt omtrent dit punt, ook door de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde. Het panel stelt vast dat sterker wordt ingezet op een aantal bredere competenties die onvoldoende aan bod komen in het huidige curriculum. Het panel meent echter dat de indaling nog verder kan geëxpliciteerd worden en acht zich nog niet in staat hier een inhoudelijk oordeel over te vormen.

Bovenstaande leidt ertoe dat het panel positief oordeelt over de opleiding Verpleegkunde van de UC Leuven. Het panel geeft de opleiding wel de volgende aanbevelingen mee:

1. Bewaak dat de contractstage (2x 400u) aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen.
2. Zorg ervoor dat de personeelssamenstelling aansluit bij de veranderingen die er geschetst worden.
3. Maak helder welke keuzes er gemaakt zijn om de banaba's te laten indalen in de bachelor.
4. Maak verder inzichtelijk hoe de 7 domeinen evenwichtig zijn ingedaald in zowel het curriculum als in de stages.
5. Maak inzichtelijk hoe de 7 domeinen worden geborgd in de programma's voor brug-, werk- en vroedkunde studenten.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissies.

Bevindingen NVAO

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd volgens overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit²

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van UC Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie met beperkte geldigheidsduur te verlenen aan de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de UC Leuven. De opleiding wordt aangeboden te Leuven, zonder afstudeerrichtingen, met twee trajecten voor werkstudenten. De kwaliteit van de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur.

De accreditatie met beperkte geldigheidsduur geldt van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2018.

Den Haag, 7 juli 2016

De NVAO
Voor deze:



Marc Luwel
(bestuurder)

² Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 1 juli 2016 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp accreditatiebesluit. Dit heeft geleid tot een aanpassing.

Pagina 8 van 13 **Bijlage 1: Globale oordelen commissie**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de commissie weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel	Oordeel	Oordeel
	Regulier traject	Traject werkstudenten	Traject werkstudenten: Volwassenen
1. Beoogd eindniveau	G	G	G
2. Onderwijsproces	G	V	V
3. Gerealiseerd eindniveau	G	G	G
Eindoordeel ³	Voldoende met beperkte geldigheidsduur	Voldoende met beperkte geldigheidsduur	Voldoende met beperkte geldigheidsduur

³ Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur

Naam instelling	UC Leuven
Adres instelling	Geldenaaksebaan 335 B-3001 Leuven
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de verpleegkunde
Niveau een oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	verpleegkundige
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – ja
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Leuven
Studieomvang (in studiepunten)	180 (vanaf academiejaar 2016-2017: 240)
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2015
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden	Alle academiejaren
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
ISCED benaming van het studiegebied	72 Health / 723 Nursing and caring

De domeinspecifieke leerresultaten vormen één geheel. De professionele uitoefening van het beroep vereist de integratie van al deze verschillende leerresultaten. De kwaliteit en de professionaliteit van de beroepsuitoefening hangen af van de integratie van de leerresultaten. De professionele zorg op maat kan maar gerealiseerd worden dankzij wetenschappelijke fundering, ethische bewogenheid, verpleegkundige visie op zorg, interprofessioneel efficiënte communicatie en samenwerking, adequate organisatie en coördinatie van de intra-, trans- en extramuraal zorg. Continue reflectie, kritische ingesteldheid, bijsturing en persoonlijke professionalisering waarborgen de kwaliteit van zorg binnen de snel evoluerende gezondheidszorg. Uitgaande van deze integratieve en holistische visie op verpleegkunde wordt in de leerresultaten steeds de term zorgvrager gebruikt. Dit betekent de zorgvrager en zijn omgeving, dus het volledige cliëntsysteem⁴.

1. Bouwt autonoom binnen een multiculturele omgeving een professionele relatie op met de zorgvrager die gericht is op het somatisch, sociaal, psychisch en existentieel welbevinden van deze, zowel in vertrouwde, als in niet-vertrouwde en/of complexe zorgsituaties.
2. Verleent evidence based en theoretisch onderbouwde verpleegkundige zorg op basis van klinisch redeneren en een attitude van verantwoordelijkheidszin, een ruime mate van initiatief en proactiviteit, conform de algemene en beroepsgelateerde wetgeving.
3. Verleent zowel in eenvoudige als complexe en gespecialiseerde zorgsituaties cliëntgerichte en –gestuurde verpleegkundige zorg op maat, gebruik makend van de gepaste technologie en met aandacht voor structuur, stiptheid en nauwkeurigheid teneinde de veiligheid van de zorgvrager te waarborgen in de concrete handelingen.
4. Neemt autonoom initiatieven inzake preventie en past deze op alle niveaus adequaat toe. Organiseert op methodische wijze gezondheids promotie en patiënteneducatie aan individuen en groepen. Stimuleert een gezondheidsbevorderend gedrag bij de zorgvrager(s).
5. Is zich bewust van de waarden en normen van zichzelf en de zorgvrager en hoe deze het professioneel handelen als verpleegkundige beïnvloeden. Handelt op ethisch verantwoorde wijze. Vervult een voorbeeldfunctie voor anderen.
6. Ontwikkelt op basis van theoretische kaders, internationale referenties en ervaring een persoonlijke visie op verpleegkunde en een constructief-kritische ingesteldheid.
7. Bouwt intra- en interprofessionele relaties op en werkt efficiënt samen in het kader van gemeenschappelijke zorgdoelstellingen.
8. Communiceert op een efficiënte en gestructureerde wijze zowel mondeling als schriftelijk over de zorgrelatie, de zorginhoud en het zorgproces met alle betrokkenen in de vakterminologie en aangepast aan de gesprekspartner.

⁴ *Zorgvrager betekent zowel cliënt, patiënt als familie en belangrijke anderen*

Pagina 11 van 13 9. Organiseert en coördineert autonoom en in overleg met andere zorgverstrekkers intra-trans- en extra-murale zorg.

10. Bewaakt en bevordert de kwaliteit van de individuele en globale zorgverlening binnen de eigen organisatie.

11. Instrueert, coacht en geeft leiding aan leden van een gestructureerd team.

12. Zoekt op een gerichte en methodische manier vak- en wetenschappelijke literatuur op, beoordeelt de relevantie en bruikbaarheid ervan, integreert nieuwe inzichten in de beroepsuitoefening en ontwikkeling, participeert aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

13. Draagt als autonome professional actief bij tot de profilering van het beroep, heeft een brede kijk op het maatschappelijk gebeuren en staat kritisch ten opzichte van een economisch, sociaal en ethisch beleid.

14. Reflecteert continu op het eigen verpleegkundig handelen, analyseert zijn leerbehoeften en vertaalt deze autonoom in initiatieven tot professionalisering en evenwichtig functioneren.

Voorzitter:

- Dr. Ton Kallenberg, hoofd Onderwijs en Onderzoek, Erasmus Hogeschool, Rotterdam (onderwijskundige);

Leden:

- Rita De Laat, begeleidingsverpleegkundige, Europaziekenhuizen Brussel (domeindeskundige);
- Marc Vandergraesen, algemeen directeur, Psychiatrisch centrum Zoete Nood Gods (domeindeskundige);
- Annemiek Nijst, HBO-docent Verpleegkunde, Avans Hogeschool;
- Bart Potoms, student professioneel gerichte bacheloropleiding Verpleegkunde, Thomas More Mechelen (student-lid).

Lies Praet, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, trad op als projectbegeleider en secretaris van deze visitatie.

Pagina 13 van 13 **Bijlage 5: Samenstelling van de visitatiecommissie (visitatie 2016)**

- Alain Antierens , RN, MSc, PhD-candidate Ghent University, Directeur patiëntenzorg BZIO (Revalidatieziekenhuis Imbo, Woonzorgcentrum "Het Verhaal" en Gezondheidscentrum Koninklijke Villa);
- Elsbeth Bakker, afgestudeerd verpleegkundige en onderwijskundige, curriculum coördinator bij de opleiding tot Verpleegkundige, Hogeschool Leiden;
- John de Best, Msc, Docent/onderzoeker aan de Hogeschool van Amsterdam, faculteit gezondheid, opleiding verpleegkunde en promovendus "interprofessioneel onderwijs";
- Drs. Els Mulder Msc, afgestudeerd (kinder)verpleegkundige en organisatiemanagement, opleidingsmanager van de opleidingen Oefentherapie Cesar en Huidtherapie a.i., Hogeschool Utrecht;
- Drs. Rudi Logist, afgestudeerd bachelor in de verpleegkunde en kinderverpleegkundige, dagelijks verantwoordelijke WZC Dijlenhof te Leuven;
- Marc Vandergraesen, gegradueerd verpleegkundige, licentiaat ziekenhuiswetenschap en master in de sociale leer. Momenteel algemeen directeur Psychiatrisch centrum Zoete Nood Gods te Lede. Tevens bestuurder woonzorgcentrum Mariatroon te Dendermonde, Avondvrede te Gent en Centrum Geestelijke gezondheidszorg zuid Oost-Vlaanderen.